

1920: OLYMPISCHE SPELEN IN OOSTENDE

door Ivan VAN HYFTE

Oostende heeft een lange traditie van sport-stad te zijn. Meerdere clubs genieten van de eer ooit een "olympiër" onder hun leden te hebben gehad. Logisch ook dat een prestatie-gerichte activiteit wel nu en dan eens een witte raaf voortbrengt. Minder evident is de titel: in ons eigenste Oostende werden, 88 jaar geleden, Olympische spelen – althans disciplines – gehouden.

We schrijven 1920. De Grote Oorlog had gapende wonden nagelaten die verre van geheeld waren. De uit de oorlog komende landen werkten volop aan herstel en wederopbouw. In deze niet zo gunstige omstandigheden werd België op 05 april 1919 officieel geselecteerd door het Internationaal Olympisch Comité (OIC) als centrum van de eerste naoorlogse Olympische Spelen. Antwerpen, dat nog de sporen droeg van de menselijke tragedie, zou gaststad worden. Het werden geen spelen van verzoening. De oorlogsagressors Bulgarije, Duitsland, Oostenrijk, Turkije en Hongarije werden niet uitgenodigd.

Over deze Spelen zijn weinig officiële gegevens bekend, zodat het aantal en de namen van de deelnemers, afstanden en tijden soms onvolledig of onjuist zijn. Zo varieert het aantal deelnemers, naargelang hun bron, tussen 2606 en 2668, waarvan 63 à 77 vrouwen. De officiële opening greep plaats op 14 augustus 1920. Toen werden duiven gelost, traditioneel symbool van vrede, werd voor het eerst de Olympische vlag met de 5 ringen in een stadion gehesen en werd voor de eerste keer in de geschiedenis de Olympische eed afgelegd.

Maar de korte tijdspanne – amper 16 maanden – waarover de inrichters beschikten om de Spelen te organiseren en de financiële problemen waren de oorzaak dat soms moest geïmproviseerd worden tot op het laatste ogenblik.

Oostende, als stad aan zee, kreeg de eer (achteraf was weinig eer te rapen!) de zeilwedstrijden te mogen organiseren. Hiervoor kon ze rekenen op de medewerking van de "Royal Yacht Club Ostend" (RYCO), die hierin reeds een zekere ervaring had.

Begin juli 1920 lagen jachten van Noorse, Franse, Engelse, Zweedse, Nederlandse en Belgische nationaliteit in de haven aangemeerd voor een vierdaagse competitie van 7 tot en met 10 juli 1920.

Op school leerden we dat de allereerste Olympische regatta's (Athene, 1896) wegens te ruw weer afgelast werden! In Oostende is het niet zo ver gekomen, alhoewel..... In 7 van de 14 verschillende wedstrijdcategoryën werd slechts door één boot deelgenomen! De Noren, met het grootste aantal boten aanwezig, haalden vijfmaal goud in reeksen zonder tegenstander. Vóór de start waren ze al zeker van een gouden medaille en van een wedstrijd was er dan ook geen sprake. Toen in de Olympische klasse 12 foot dinghy de enige twee jachten allebei uit Nederland kwamen, werd de bemanning gevraagd om de resterende twee races thuis af te werken. Wat geschiedde, uniek in de annalen! Slechts 1 van de 14 wedstrijdcategoryën verschenen meer dan 3 boten aan de start, wat betekende dat op één deelnemer na iedereen met een Olympische medaille naar huis ging! Met de "Edelweiss II" in de 6 meter klasse (oud type 1907) behaalde het Oostendse RYCO-lid Emile CORNELLIE (1) samen met zijn zoon Florimond en Frédéric BRUYNSEELS goud voor België.

Voor het badseizoen was deze publicitaire topper alvast een flop, zelfs al hadden Oostende en andere Belgische kustgemeenten reclame gemaakt in het officieel propaganda-boekje van de Spelen.

In de krant "Nation Belge" lezen we: "...Les 3 journées d'Ostende se sont terminées sans que le public en était averti, sans fête, sans drapeau, sans autorités en uniforme..." – "Het leek enkel een plezier voor wat Antwerpse sportmen-volgers, vergezeld van Engelse fotografen en tot grote verbazing van de baders..." gaat het verder. – "...Waar was de stad met zijn subsidies of propaganda? ..."

In een reagerend artikel in het Oostendse Le Carillon van 18 juli 1920 weerlegt een journalist krachtig de stelling dat de stad, wat de organisatie betreft, zijn verantwoordelijkheid niet zou hebben genomen. Het blad publiceert een persbericht van het stadsbestuur waarin deze de zware kritiek daaromtrent weerlegt: de stad is nóóit vragende partij geweest en werd ook nooit uitgenodigd om zo'n unieke manifestatie daadwerkelijk te ondersteunen. "La Reine des villes sportives du continent" schiet toch ook niet tekort inzake paardenrennen, polo, zeilwedstrijden, roeiregatta's, schermtoernooien, lawn-tennis, golf, wielrennen of voetbal?..." klinkt het.

De journalist vervolgt met de zwarte piet door te schuiven naar Antwerpen en het inrichtend Olympisch Comité. Volgens hem treft de Royal Yacht Club d'Ostende, wiens medewerking slechts enkele dagen vóór de regatta's werd gevraagd, niet de minste schuld. Te elfder ure is men komen aankloppen om de scheve situatie recht te zetten. Vier dagen vóór de wedstrijden werden de programma's gedrukt en pas de dag zelf verkocht. Hoe dan ook, besluit hij, "tout ceci a produit une tres mauvaise impression à Ostende".

* * *

De tweede Olympische competitie in Oostende, polo te paard, kende een vlotter en succesvoller verloop. Van 25 tot en met 31 juli 1920 streden op de Wellington-renbaan 4 landen ploegen met elk 4 spelers om een medaille. Bij die fascinerende combinatie van paardensport en balsport komen de twee winnaars van de eerste match uit tegen elkaar voor de eerste en de tweede plaats. De twee verliezende partijen spelen voor de derde en de vierde plaats.

- 25 juli: Spanje ontmoet de Verenigde Staten, om 17.50 u. na de wedrennen; perfecte organisatie, schitterend weer, een select kennerspubliek: 13-3.
- 26 juli: Engeland speelt 6 (?) times van 8 minuten en duwt België in het verlies : 8-3.
- 28 juli: 2 Amerikaanse kolonels en 2 kapiteins pakken de bronzen plak na winst tegen de Belgische ploeg (2): 13-3.
- 31 juli: in de finale zijn de zonen van Albion een maatje te sterk voor de Spaanse adellijke cavalerie met Marquis de Villabraquima, Duc de Peneranda, Comte de la Maza en Duc d'Albe.

De Britse overwinning (13-9) was niet zo'n verrassing. Al in 1871 werden polo-wedstrijden in Engeland gespeeld. Legerteams en mensen die zich een stal met paarden konden veroorloven, beoefenden er deze sport die door Engelse (3) officieren gestroomlijnd werd.

Na de wedstrijden gaf de plaatselijke pers ook zijn visie op het gebeuren. "De Zeewacht" van 31 juli 1920 commentarieert: "...Dit sport, de Polo te peerd, levert voor onze stad een groot profijt op. Benevens de spelers die van de rijkste zijn en hun talrijke vrienden; kwamen hier 110 peerden toe met helpers enz. Ieder peerd kost 11 frank 85 daags van onderhoud in de stallingen..."

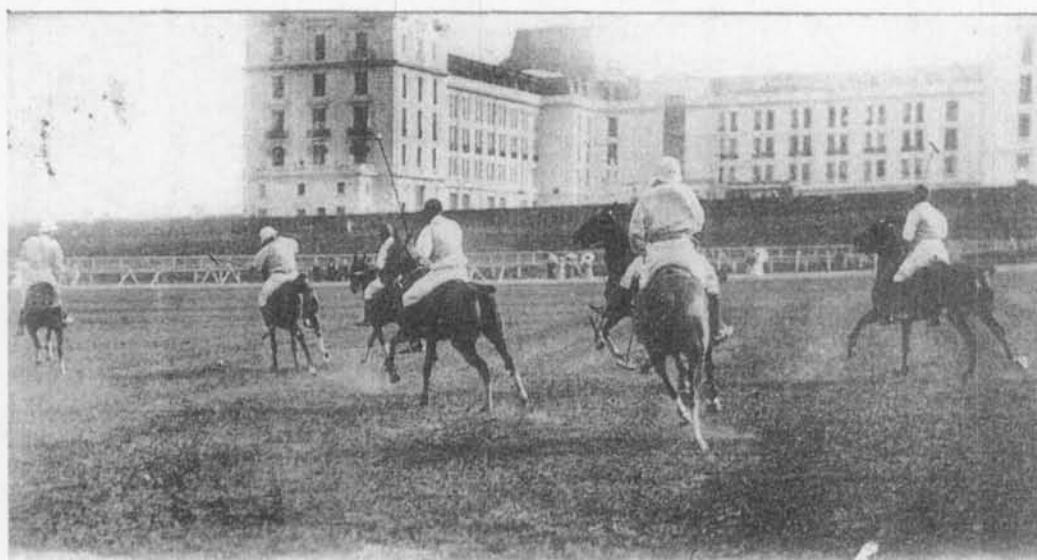
"La Saison d'Ostende" van 01 augustus 1920 bevestigt die dure hobby met zijn elitair imago: "C'est un sport qui n'est pas à la portée de toutes les bourses. Il faut posséder un assez grand nombre de poneys; certains propriétaires en possèdent une quinzaine (...); le bilan annuel s'établit par un passif important contre un actif purement sportif..."

Op 29 juli 1920 werden alle delegaties van de polo-competitie uitgenodigd voor een diner in de salons van het kursaalrestaurant. Deze feestmaaltijd werd aangeboden door Alfred GRISAR, president van het Uitvoerend Comité van de VIIe olympiade. Het menu werd toevertrouwd aan meesterkoks die gereputeerde wijnen uit de kelders van het kursaal bovenhaalden. Tijdens de speeches niets dan lof aan het adres van de stad Oostende, de inrichters en het Olympisch Comité. Het glas werd geheven op de gezondheid van de Koning en even werd zelfs Leopold II in herinnering gebracht voor zijn inspanningen ter promotie van de polo-sport. Tot slot werd een toast uitgebracht op alle aanwezige dames.

De sportieve faam van La Reine des Plages was volledig hersteld na de, bij gebrek aan voldoende deelnemers, geflopte zeilwedstrijden.

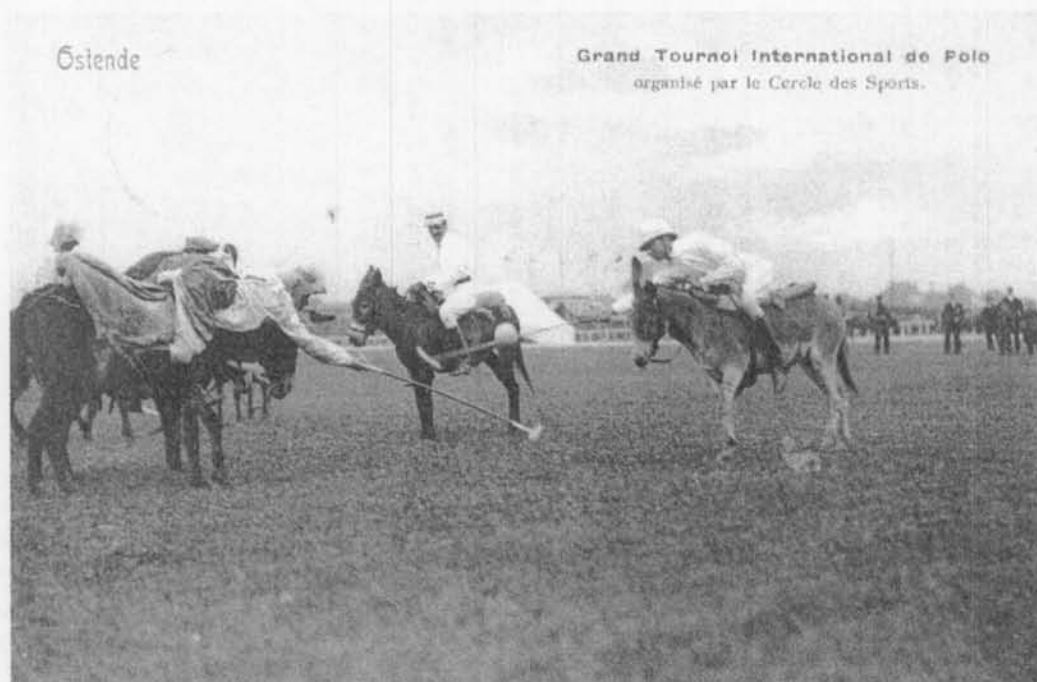
-
- (1) Emile CORNELLIE: Vlissingen, 1869-1939. Officier op het schoolschip "L'Avenir"; materiaalmeester en secretaris-generaal van de "Yacht Club d'Ostende". Zie R. OUVRY "RYCO – 150 jaar wedstrijdzeilen" (1988).
  - (2) Het Belgisch polo-team bestond uit volgende spelers van Beerschot Athletic Club: Alfred GRISAR, Maurice LEYSEN, Clement VANDERSTRAETEN en Gaston PEERS de NIEUWBURGH. Reserves waren Graaf H. d'OULTREMONT, commandant L. CROCKAERT en luitenant GOOD.
  - (3) Slechts 5 keer stond polo te paard op het Olympisch palmares: 1900, 1908, 1924 en 1936. Groot-Brittannië won driemaal goud.

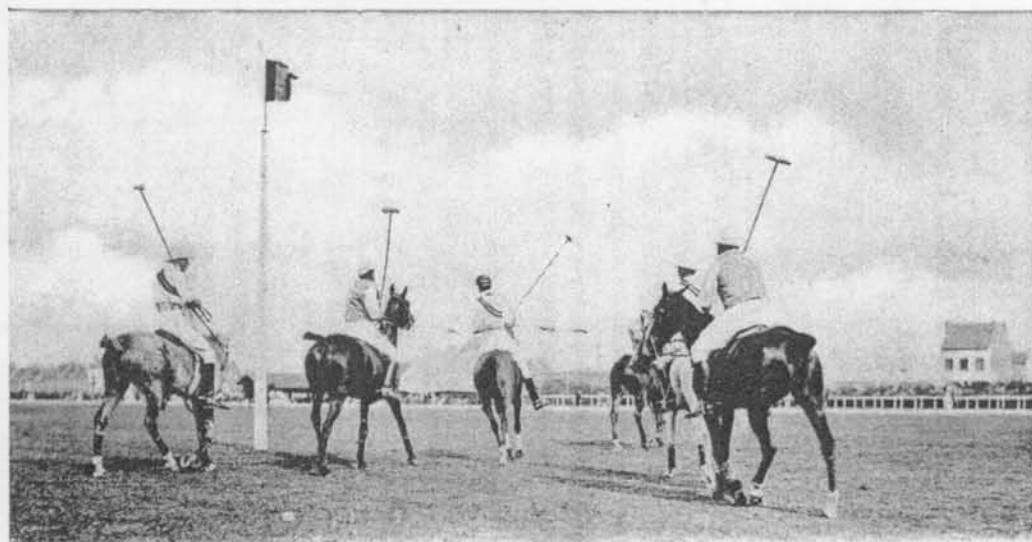
OOSTENDE, EEN GEKEND POLO-OORD

Ostende — Une Partie de Polo.

14383 — Hélotypie De Graeve, Gand.

H. L. n° 2.

Ostende, Un Match de Polo.

(collectie Ivan Van Hyfte)